SAMARBEIDSPLATTFORM

mellom

Akershus fylkeskommune, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), Ås kommune og Follorådet som skal etablere et forpliktende samarbeid om næringsutvikling i Follo.

Følgende skal legges til grunn for samarbeidet:

Bakgrunn:
Follo har ambisjoner om å bli en region kjent for et innovativt og konkurransedyktig næringsliv basert på utstrakt samarbeid mellom forskningsinstitusjoner, næringsliv og regionale myndigheter.

Follorådet har i sin handlingsplan for 2014-2017 vedtatt at det skal utvikles en ny samarbeidsplattform for næringssamarbeidet i Follo, der Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU), Campus Ås, Ås kommune og Akershus fylkeskommune er utpekt som sentrale samarbeidsaktører. Denne Samarbeidsplattformen avklarer rammen for samarbeidet mellom aktørene.

1. **Bioøkonomien[1] som satsingsområde i Follo[2]**
   Samarbeidsplattformen skal ha Bio-økonomien som satsingsområde. Satsingen på bioøkonomi skal sikre at næringslivet får nærhet til forskningsmiljøene i Follo, samtidig som arbeidsplassene i næringslivet blir mer relevante og attraktive for studentene som uteksamineres fra NMBU og andre biovitenskapelige universitet. På sikt skal næringslivet og forskningsmiljøene i regionen kjennetegnes av kunnskap i verdensklasse.

   Videre skal regionen bli mer synlig overfor bedrifter innenfor bioøkonomien. Det skal igangsettes et arbeid for å få store nasjonale og internasjonale bedrifter til å etablere seg i Follo som en følge av det biovitenskapelige miljøet på Ås og kunnskapen som finnes i regionen.

[1] Ifølge EUs definisjon innbefatter begrepet bioøkonomi bærekraftig produksjon og omdannelse av biomasse til mat-, helse- og fiberprodukter til industrielle produkter og energi.

[2] Satsingen på bioøkonomien betyr imidlertid ikke at man ikke skal bistå annet næringsliv der det er hensiktsmessig, og det hindrer heller ikke kommunene å ha egne satsingsområder. Blant annet vil kunst og kultur satsingen på Nesodden kunne være understøttende for regionens satsing på bioøkonomi. Tilsvarende for Vestby sin satsing på lager og logistikk.

2. **Etablering av innovasjonsbygg og kompetansesenter på Campus Ås**
FoU-aktørene på Campus Ås skal etablere Campus Ås Innovasjonssenter. Aktørene i Samarbeidsplattformen skal samarbeide om å gjøre kompetansesenteret til et kraftsenter for innovasjon og næringsutvikling i Follo.

I arbeidet med kompetansesenter på Campus Ås skal Akershus fylkeskommune, Follorådet og NMBU/Campus Ås arbeide for at innovasjonsbygget på Campus blir en realitet.

3. **Eierskap i Inkubator Ås as**
Inkubator Ås as ble etablert i 2014, og inkubasjonsvirksomheten skal konsentrere seg om å kommersialisere ideer fra FoU-miljøene på Ås. Det forventes at aktørene i Samarbeidsplattformen tar en eierandel i inkubatoren og stiller krav til inkubatoren gjennom sin eierrolle. Gjennom inkubasjonsvirksomheten skal det vokse frem et betydelig antall vekstselskaper som skal markedsføre regionen og styrke næringslivet i Follo.

4. **Øke næringslivets FoU- og innovasjonsaktivitet**
Næringslivet i Follo har liten FoU- og innovasjonsaktivitet. Dette gir dårlige rammebetingelser for utviklingen av næringslivet i regionen. Aktørene i Samarbeidsplattformen skal utvikle virkemidler som tar sikte på å endre bedrifters atferd og interesse for FoU- og innovasjonsaktivitet.

I forlengelsen av dette skal det arbeides for å øke NMBU, kommunenes og næringslivets deltakelse i nasjonale og internasjonale forsknings- og innovasjonsprogrammer. Flere forsknings- og innovasjonsprogrammer stiller krav til samarbeid mellom akademia, næringsliv og offentlig sektor (Trippel Helix). En viktig oppgave blir å opplyse næringslivet og kommunene om mulighetene som finnes, og koble de opp mot forskningsmiljøene på Ås.

5. **Utvikle innovative næringsmiljøer innenfor bioøkonomien**
Det skal utvikles et innovativt regionalt næringsmiljø kjennetegnet av unik kunnskap og gode lokale læreprosesser. Arbeidet skal stimulere til nettverksdannelser og økt arbeidskraftmobilitet mellom FoU-aktører, næringsliv og offentlig forvaltning. Målet er økt samarbeid og kunnskapsutvikling mellom sentrale aktører i det regionale innovasjonssystemet.

I tillegg skal det utvikles gode rammer for nyetablerere med vekstpotensial og knytte disse opp mot det eksisterende regionale næringsmiljøet.

6. **Bygge opp gode forvaltningsmiljøer i regionen og utløse mer kapital til bedrifter i tidlig fase**
   Mangel på risikovillig kapital nevnes ofte som en viktig hindring for innovative bedrifter i idé- og oppstartsfasen. Det har sammenheng med at det ofte er høy risiko og usikkerhet knyttet til investeringene, blant annet som følge av asymmetrisk informasjon. Å utvikle kapitalmiljøer som kan redusere denne type usikkerhet, er viktig for bedrifter i oppstartsfasen.

7. **Utvikle gode bostedskvaliteter i Follo**
   For å understøtte satsingen på Campus Ås skal kommunene i Follo arbeide for å skape gode steder for kreative mennesker å bo og arbeide. I samarbeidsprosjektet er Ås et særlig satsingsområde. Akershus fylkeskommune er involvert i flere prosjekter for å utvikle Ås som tettsted.

8. **Samarbeid mellom NMBU og videregående skoler i Follo**
   Det skal etableres et systematisk samarbeid mellom miljøet på Campus Ås og videregående skoler i Follo. Samarbeidet skal nedfelles i en avtale.

9. **Årlig møte mellom samarbeidspartnerne**
   Samarbeidspartnerne skal avholde årlig møte på ledelsesnivå for å diskutere framdrift og utfordringer i arbeidet med Samarbeidsplattformen. Evaluering av arbeidet skal gi utgangspunkt for eventuelle endringer i tiltak.

10. **Med utgangspunkt i Samarbeidsplattformen skal det utarbeides en handlingsplan**

For å realisere målene skal partene med utgangspunkt i sine ulike roller arbeide for følgende:

Forskningsmiljøene på Ås:

- Utvikle felles kommersialiseringsstrategi
- Etablere NMBU Technology Transfer Office i tilknytning til kompetansesenteret for innovasjon
- Ta en eierandel i Inkubator Ås as
- Sørge for idetilfang som danner grunnlag for etablering av selskaper
- Vurdere muligheten for etablering av en forskningspark
- Forskningsformidling til eksisterende næringsliv, bidra i samfunnsdebatten for å bygge opp under viktigheten av forskning og innovasjon
- Samarbeide med Vitenparken på Ås
- Samarbeide tett med videregående skoler i Follo
- Utvikle virkemidler i tråd med samarbeidsplattformen

Kommunene i Follo

- Utvikle gode bostedskvaliteter
- Regulere arealer til næringsutvikling
- Være ledende i Norge på innovative anskaffelser og leverandørutvikling

Ås kommune:

- Ta eierskap i Inkubator Ås as
- Delfinansiere profilering av Campus Ås
- legge til rette for at **alle nye bygg er** bærekraftige og har synergier til Ås-miljøet som helhet.
- Bidra til å forsterke aksen fra NMBU langs fylkesvei 152 til Ås sentrum/-stasjon, jfr. Gjeldende kommuneplan.
- Bidra finansielt til realisering av de øvrige målsettingene

Follorådet:

- Støtte ambisjonene politisk og administrativt
- Bidra til å profilere regionen og satsingen på bioøkonomi
- Utarbeide en handlingsplan for hvordan flere bedrifter skal etablere seg i regionen
- Bidra til nettverksdannelser og lokalt forankrede læreprosesser i næringslivet
- Bidra med politisk arbeid for å realisere Innovasjonssenteret
- Ta eierskap i Inkubator Ås as
- Delfinansiere prosjekter sammen med Ås kommune og Akershus fylkeskommune
- Være aktiv i samfunnsdebatten på temaer som omhandler forskning og innovasjon for å påvirke næringslivet til økt FoU- og innovasjonsaktivitet.
- Benytte Kompetansesenterets og Vitenparkens fasiliteter

- Bidra finansielt til samspillet mellom miljøet på Ås og næringslivet blant annet gjennom prosjektet FoU-start.
- Fasilitere arenaer hvor samarbeidsaktørene kan møtes for å orientere hverandre om status for arbeidet, diskutere nye tiltak og virkemidler.
- Drifte og utvikle etablerertjenesten i Follo
- Utvikle virkemidler i tråd med samarbeidsplattformen

Akershus fylkeskommune

- Eierskap i Inkubator Ås AS
- Bidra finansielt og på andre måter til klyngeutvikling, blant annet til at Mat- og helseklyngen blir en del av Innovasjon Norges ARENAprogram.
- Bidra finansielt til idefangstarbeidet, samt samspill mellom miljøet på Ås og næringslivet (gjøres gjennom prosjektene Campus Ås Discovery og FoU-start)
- Fremme ungt entreprenørskap gjennom samarbeid med NMBU
- Bidra til å øke deltakelsen i internasjonale forsknings- og innovasjonsprosjekter, som Horisont 2020 og Interreg ØKS
- Delfinansiere arbeidet med tilrettelegging for bedriftsetablering på Ås
- Bidra til etableringen av Innovasjonsbygget
- Utvikle virkemidler i tråd med samarbeidsplattformen

Ås, den 15. april 2016

Akershus fylkeskommune
fylkesordfører Anette Solli

Ås kommune
ordfører Ola Nordal

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
rektor Mari Sundli Tveit

Follorådet
leder Thomas Sjøvold

Ski kommune
ordfører Tuva Moflag

Frogn kommune
varaordfører Rita Hirsum Lystad

Nesodden kommune
ordfører Nina Sandberg

Enebakk kommune
ordfører Øystein Slette

Vestby kommune
ordfører Tom Anders Ludvigsen

Oppegård kommune
ordfører Thomas Sjøvold

Akershus fylkeskommune, Follorådet, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet og Ås kommunes avtale om næringsutvikling i Follo.

Tilslutningsavtale

Tilsluttende organisasjoner:

- Nofima AS
- Veterinærinstituttet
- Norsk institutt for bioøkonomi

Nofima er et aksjeselskap mens Veterinærinstituttet og Norsk institutt for bioøkonomi er statlige institutter med Landbruks- og matdepartementet som eier. Nofima har hovedkontor i Tromsø, Veterinærinstituttet i Oslo og Norsk institutt for bioøkonomi i Ås. Alle har avdelinger rundt omkring i landet og har en nasjonal rolle i utvikling av kunnskap. Organisasjonene bidrar til utvikling av næringsliv gjennom forskning og innovasjon og der resultatene danner grunnlag for implementering i eksisterende bedrifter eller nyetableringer. En vesentlig del av økonomien i organisasjonene er basert på konkurranseutsatte utlysinger og oppgaver og oppdrag fra næringsliv, offentlig forvaltning og myndigheter. Forskningen har tydelige internasjonale relasjoner.

Forståelse av avtalen

Samarbeidsavtalen er et godt utgangspunkt for en regional utvikling på flere samfunnsområder. Intensjonene i avtalen har implikasjoner både for Campus Ås og utviklingen der og til samfunnet omkring. Utviklingen må bygge på samhandling mellom aktører som har legitimert påvirkning- og beslutningsansvar. Avtalen oppfyller disse kriteriene.

Instituttene gir sin tilslutning til hovedtrekkene i avtalen som omhandler forskningen, utviklingen på Campus Ås og næringslivet i regionene, men tar forbehold for oppgaver og føringer som organisasjonene ikke kan delta i/være en del av pga. formelle grunner eller interne strategier – eller delta på områder som ikke er innenfor organisasjonenes samfunnsansvar gitt av eier.

Det gjelder:

- **Eierskap i inkubator Ås AS**. Nofima AS ønsker ikke eierskap, mens Veterinærinstituttet og Norsk institutt for bioøkonomi ikke har p.t. tillatelse fra eier om deltakelse i aksjeselskaper.
- **Utvikle gode bostedskvaliteter i Follo.** Dette er et område som ligger utenfor organisasjonenes samfunnsoppdrag. Samtidig ser organisasjonene betydningen av gode bostedskvaliteter i campus sitt nærområde for sine ansatte og for rekruttering av nye medarbeidere. Indirekte støttes initiativet og satsingen.
- **Samarbeid mellom NMBU og videregående skoler i Follo.** Det er ikke innenfor organisasjonene rolle å delta i et systematisk samarbeid av denne typen. Derimot har organisasjonene relevant kompetanse og aktivitet som kan bidra i undervisning og formidling i den videregående skolen noe som harmonerer med organisasjonenes formidlingsansvar og er i så måte positiv til å bidra.
- **Kommunikasjonsstrategi** (jf. første kulepunkt under roller/handlingsplan). Hver organisasjon har sine strategier for kommunikasjon som er nasjonalt orienterte. Organisasjonene vil kunne delta i regionale initiativer og kommunikasjonstiltak når det er faglig og organisasjonsmessig relevant. Organisasjonene er positiv til dette samarbeidet og vil kunne ta stilling til deltakelse i hvert enkelt tiltak.

Operasjonalisering av avtalen

Ledelsen i hver organisasjon delegerer den daglige oppfølgingen av avtalen til angitt kontaktperson.

Kontaktperson Veterinærinstituttet: Lars-Eirik Lyshaug

Kontaktperson Nofima AS: Stine Alm Hersleth

Kontaktperson NIBIO: Olav Arne Bævre

Ledelsen følger opp pkt. 9 i avtalen.

For Nofima AS	For Veterinærinstituttet	For Norsk institutt for bioøkonomi
.....	.....	.....
Camilla Røsjø	Gudmund Holstad	Alvhild Hedstein

Vedlegg: Akershus fylkeskommune, Follorådet, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet og Ås kommunes avtale om næringsutvikling i Follo.